

Grimstad

Budsjett 2026 Økonomiplan 2026-29

Kommunedirektør Magnus Mathisen
Økonomisjef Monica Helland Nordby

Fortsatt krevende budsjett

Fortsatt inflasjon og lønnsvekst

Fortsatt høy rente

Store investeringer

Økte demografikostnader

Økte lovfestede rettigheter og krav

=

Ytterligere kutt

Store investeringer

- Fjære og Holviga barneskoler
- Sykehjemsplasser – Universitetssykehjem
- Boliger til personer med funksjonsnedsettelse
- Renseanlegg
- Investeringer som gir driftsbesparelser
- Sikkerhet, liv og helse

Grimstad

Kutt

- Kutt i tjenester, redusert bemanning, redusert omfang, redusert kvalitet
- Ikke kompensasjon prisvekst = generelt kutt

Grimstad

Risiko

- Eksterne rammebetingelser (renter, inflasjon, strømpris, skatteinngang, pensjon)
- Gjennomføre ytterligere kutt og effektivisering når rammene allerede er stramme

Grimstad

Befolkningsutvikling

- November: 25 523 innbyggere
- Vekst 0,5 % i 2025
- Antall barn 6-15 år synker med 5-6 % frem til 2033
- Antall barn i barnehagealder 1–5 år forventes en liten nedgang første del av perioden for deretter å øke frem mot 2033
- Antall 80 år og eldre øker med 36 % de neste 8 årene

Kilder: SSB og Skatteetaten

Tallene

Grimstad

Kommuneopplegget 2026

- Kommunesektoren får en vekst i frie inntekter på 3,2 mrd. kr
- Dette er 0,7 % over det nivået som regjeringen la til grunn i revidert nasjonalbudsjett for 2025
- Anslag på deflator for 2026 er 3,5 % (hvorav 4 % på lønn og 2,5% på pris). Vi har kompensert for lønnsvekst, men ikke prisvekst.

Grimstad

Statsbudsjettet og oppgaveendringer

	I makro	Grimstad
Samlet korreksjon (1000 2025-kr)	1 773 891	8 339
Elevtall statlige og private skoler	-94 623	-424
Overgangsordning for fosterhjem	146 500	644
Krav om godtgjøring pensjonssparing fosterforeldre	63 500	279
Gevinster ved nytt prøvegjennomføringssystem i skolen	-1 350	-7
Gjennomføring av praksisperiode for studentene ved brann- og redningsskolen	-11 057	-50
Finansiering av særordning pensjon for private barnehager	9 662	45
Omdisponeringer innenfor kompetanseutvikling	48 309	225
Økt behov for sosialhjelp pga. endring i stønad til enslig mor eller far	8 696	38
Finansiering av endringer i barnevernsloven	22 609	99
Takstproposisjon, økt basistilskudd fastleger	236 700	1 043
Nominell videreføring makspris barnehage	122 365	569
Redusert barnehagepris fra 1. aug. 2025	2 263 682	10 530
Korreksjon redusert barnehagepris RNB2025	-999 500	-4 653
Endring i tabell C-saker knyttet til barnehage	-41 530	0

Oversikt Drift

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Rev. bud. i fjor 2025	Rev. bud. 2026	Årsprognose 2025	Økonomiplan			
						2026	2027	2028	2029
Sentrale inntekter									
Rammetilskudd	-830 020	-956 807	-979 297	-923 137	0	-923 137	-936 754	-961 736	-972 404
Skatt på inntekt og formue	-822 522	-839 251	-838 327	-1 021 239	0	-1 021 239	-1 043 668	-1 066 509	-1 076 449
Eiendomsskatt	-76 319	-78 000	-78 000	-78 000	0	-78 000	-79 000	-80 000	-81 000
Andre generelle driftsinntekter	-132 067	-136 947	-116 510	-94 097	0	-94 097	-94 097	-94 097	-94 097
Konsesjonskraftin ntekter	-4 800	-7 300	-7 300	-5 100	0	-5 100	-5 100	-5 100	-5 100
Sum sentrale inntekter	-1 865 728	-2 018 305	-2 019 434	-2 121 573	0	-2 121 573	-2 158 619	-2 207 442	-2 229 050

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Rev. bud. i fjor 2025	Rev. bud. 2026	Årsprognose 2025	2026	2027	2028	2029
Sum sentrale inntekter	-1 865 728	-2 018 305	-2 019 434	-2 121 573	0	-2 121 573	-2 158 619	-2 207 442	-2 229 050
Sentrale utgifter									
Avskrivninger	884	90 893	90 893	109 303	0	109 303	109 303	109 303	109 303
Premieavvik, amortisering og pensjon	20 350	15 106	31 792	31 672	0	-7 970	-7 970	-7 970	-7 970
Andre sentrale poster	-143	100 605	13 112	57 077	0	58 046	58 046	58 046	58 046
Lønnsreserve	0	45 000	23 335	38 000	0	38 000	38 000	38 000	38 000
Økte demografikostna der ufordelt	0	0	0	0	0	0	18 916	41 935	57 863
Sum sentrale utgifter	21 092	251 604	159 132	236 052	0	197 379	216 295	239 314	255 242

Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet (Framsikt)

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Stab og støtte	43 598	42 564	49 746	49 746	49 746	49 746
Oppvekstsektoren	755 193	766 464	802 171	798 826	798 826	798 826
Investering og teknisk drift	153 892	135 372	131 995	131 485	131 485	131 485
Selvfinansierende tjenester	-255	0	0	0	0	0
Fellesutgifter	90 657	103 073	102 750	103 664	101 557	105 163
Samfunnsutvikling	75 067	74 303	77 768	78 368	76 868	76 868
Finansområde	-47	-38 942	0	0	0	0
Helse og omsorg	767 459	705 762	718 902	718 402	718 402	718 402
Til fordeling drift (fra budsjettskjema 1A)	1 885 563	1 788 596	1 883 332	1 880 491	1 876 884	1 880 490

Økonomiske nøkkeltall

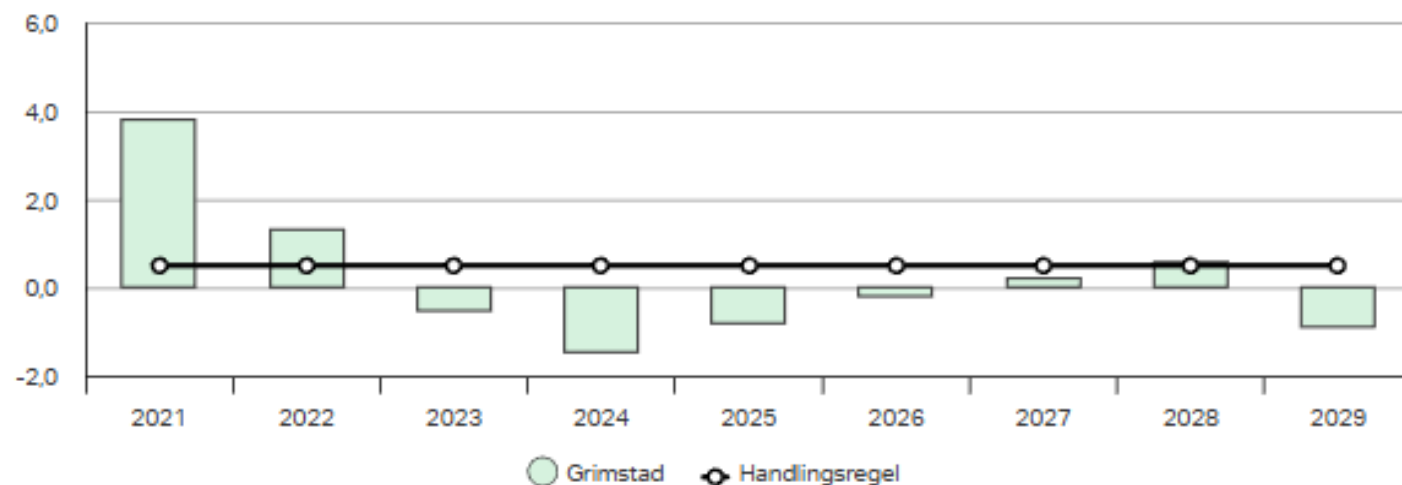
Måltall vedtatt i 2023

- Netto driftsresultat som andel av brutto driftsinntekter: $>0,5 \%$
- Disposisjonsfond som andel av brutto driftsinntekter: $>7 \%$
- Netto lånegjeld som andel av brutto driftsinntekter: $<120 \%$

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter ≡

Grafen er i %

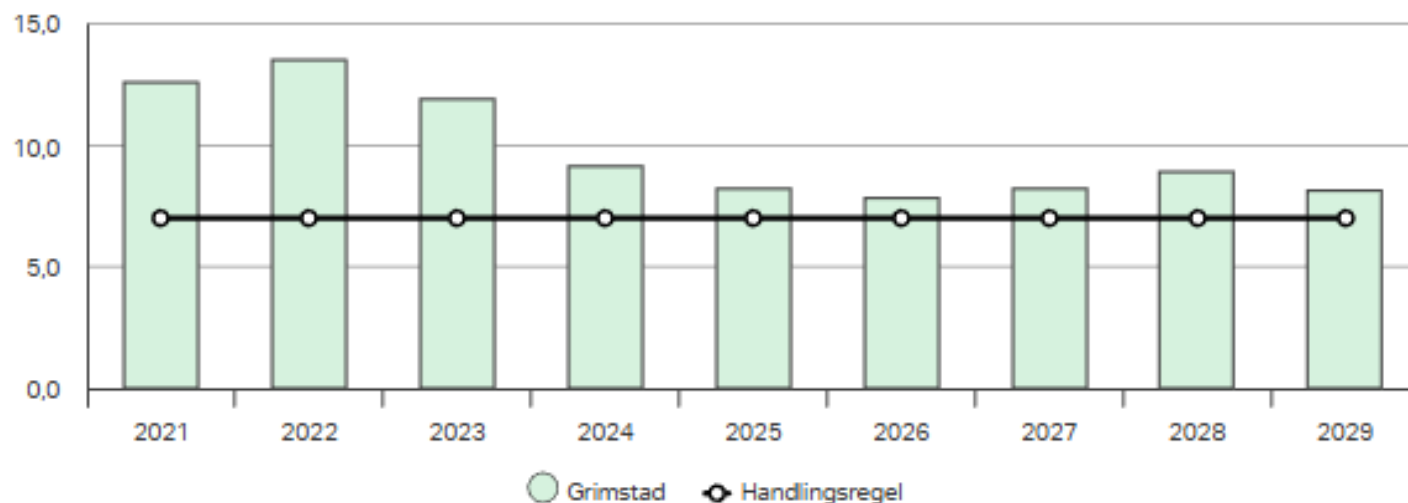

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Grimstad	3,8 %	1,3 %	-0,5 %	-1,5 %	-0,8 %	-0,2 %	0,2 %	0,6 %	-0,9 %
Handlingsregel	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

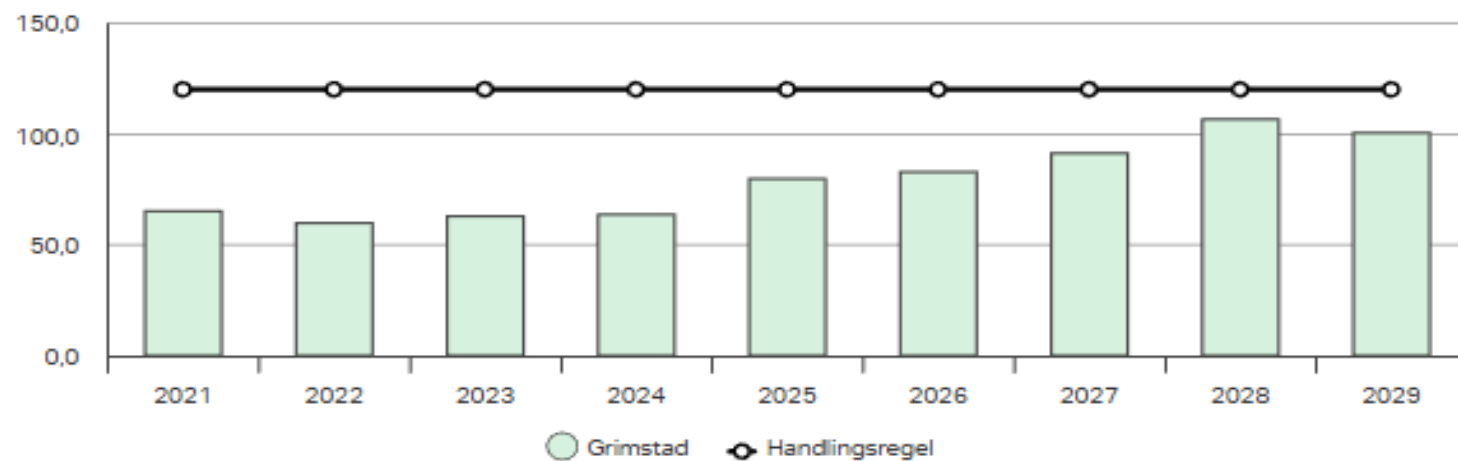
Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Grimstad	12,6 %	13,5 %	11,9 %	9,1 %	8,2 %	7,8 %	8,2 %	8,9 %	8,1 %
Handlingsregel	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Grimstad	65,4 %	60,1 %	63,3 %	63,4 %	79,4 %	83,2 %	91,4 %	106,4 %	100,3 %
Handlingsregel	120,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %

Grimstad

Kapitalposter

Nye låneopptak fra vedtatt investeringsprogram

(mill kr)

	2026	2027	2028	2029
Lån til nye investeringer	427	127	294	297
Lån til nye VAR-investeringer	70	145	328	342
Totalt nye lån	497	272	622	639

Utvikling i forventet lånerente

	Markedsrenter	2026	2027	2028	2029
PPR 2/25	Nibor	3,67 %	3,35 %	3,27 %	3,27 %
Justering	Nibor	0,32 %	0,23 %	0,14 %	0,14 %
PPR 3/25	Nibor	3,99 %	3,58 %	3,41 %	3,41 %

PPR 3/25	Budsjettrente	4,49 %	4,08 %	3,91 %	3,91 %
-----------------	----------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Netto rentekostnader

(mill kr)

	2025	2026	2027	2028	2029
Rentekostnader	93	107	107	122	142
Refusjon fra selvkost prosjekter	-13	-14	-15	-16	-26
Renteinntekter	-14	-13	-12	-12	-12
Netto rentekostnad	66	80	80	94	104

Netto avdragsbelastning

(mill kr)

	2025	2026	2027	2028	2029
Avdrag	92	104	112	119	142
Refusjon fra selvkost prosjekter	-14	-14	-15	-15	-15
Netto avdragsbelastning	78	90	97	104	127

Utbytteinntekter

(mill kr)

	2025	2026	2027	2028	2029
Å Energi AS	48,0	21,1	23,3	25,4	25,4
Annet	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Totalt	49,5	22,7	24,8	26,9	26,9

Kapitalposter - oppsummert

- Ekspansivt investeringsprogram og store låneopptrekk gir økte kapitalkostnader i perioden fremover.
- Noe lavere rentenivå gir positiv effekt, men økt låneopptak gir samlet sett økte kostnader som netto effekt.
- Utbytteinntekter normaliseres fra 2026 etter et uvanlig høyt nivå i perioden 2023-25
- Samlet sett en stor økt belastning fra kommunens kapitalposter

Eiendomsskatt og priser

- Holder skattepromille og bunnfradrag for eiendomsskatt uendret.
- Alle priser er justert med 3,5 % der ikke annet er omtalt i prisvedlegget.
- SFO-prisene øker med 10 % i 2026.

Heltidsplass: 3 825 kr pr. måned

Korttidsplass: 2 549 kr pr. måned

Matpenger: 338 kr pr. måned

- Makspris for en fulltidsplass i barnehage holdes på 1200 kr per måned.

Eiendomsgebyrer

Gebyr i kroner inkl mva	2025	2026	Endring i %
Vann	3 012,7	2 820,5	-6,4 %
Avløp	5 328,2	5 142,2	-3,5 %
Renovasjon (fra ARIKS)	4 818,6	5 108,0	6,0 %
Feiertjenesten	489,7	452,5	-7,6 %
Sum KOSTRA-bolig med avløp	13 649,1	13 523,2	-0,9 %

Vann	3 012,7	2 820,5	-6,4 %
Renovasjon (fra ARIKS)	4 818,6	5 108,0	6,0 %
Slamrenovasjon (fra ARIKS)	1 155,2	797,1	-31,0 %
Feiertjenesten	489,7	452,5	-7,6 %
Sum KOSTRA-bolig med slam	9 476,2	9 178,0	-2,8 %

Økonomiplanperioden oppsummert

- Vekst i frie inntekter, lagt til grunn KS-modellen og Telemarksforskning
- Økende finanskostnader
- Lagt inn demografikostnader ufordelt i økonomiplanperioden
- Leverer et positivt resultat de tre første årene, men må bruke fond i 2029 pga økte kapitalkostnader.

Grimstad

Kutt i sektorer og staber

Oppvekst

Kutt (7,3 - 10,6 mill. kroner)

- Skole, vedtak budsjett 2025 - 1,2 mill. kr
- Skole, færre miljøarbeidere - 1,5 mill. kr
- SFO (endre bemanningsnorm, fjerne søskenmoderasjon, økt foreldrebetaling, fjerne tilskudd privat SFO, færre dager ferie-SFO) - 2,3 mill. kr
- Spes.ped. i barnehage - 0,4 årsverk
- Barnevern - 0,4 årsverk
- Voksenopplæring - 0,7 årsverk
- Vaksinasjonskontor - 0,2 årsverk
- SLT/MOT, vedtak budsjett 2025 - 0,9 mill. kr

Oppvekst

Nye tiltak

- Redusert foreldrebetaling barnehage
- Barnekoordinator - 0,3 årsverk
- Videreutdanning lærere - 1,0 mill. kr

Helse og omsorg

Kutt (13,5 mill. kroner)

- Endret drift ved Berge Gård – 5,0 mill. kr
- Endre korttidsplasser til langtidsplasser Fevik – 1,0 mill. kr
- Økt bruk av helseteknologi og digitalisering – 1,5 mill. kr
- Redusert overtid – 2,0 mill. kr
- Egenbetaling økes (vask tøy, kjøring, mat) – 1,0 mill. kr
- Vedtakspraksis digital hjemmeoppfølging – 2,0 mill. kr
- Administrasjon/støttefunksjoner – 1,0 mill. kr

Grimstad

Investering og teknisk drift

Kutt (9,5 - 10,1 mill. kroner)

- Park - 1,4 mill. kr
- Samferdsel - 1,6 mill. kr
- Eiendom og investeringer
 - Redusert tomgangsleie - 1,2 mill. kr
- Byggdrift og vedlikehold
 - Redusert byggdrift - 2,0 mill. kr
 - Reduserte byggvedlikehold - 0,6 mill. kr
 - Endret driftskonsept svømmehall - 1,3 mill.
- Brann og redning
 - Vakanse forebyggende -1,0 mill. kr
- Kommunalteknikk
 - Privatisere kommunal vei - 0,5 mill. kr

Investering og teknisk drift

Nye tiltak

- Byggdrift ny Fjære skole – 2,0 mill. kr
- Byggdrift Arendalsveien 32 – 0,9 mill. kr
- Økte strømkostnader – 1,0 mill. kr
- Korreksjon kostnader kasertering – 2,2 mill. kr

Grimstad

Samfunnsutvikling

Kutt (1,0 mill. kroner)

- Redusert overføring til kirken, men beholder deflatorjustering lønn

Samfunnsutvikling

Nye tiltak

- Økt tilskudd Kulturhuset - 1,0 mill. kr
- Økt tilskudd Fjæreheia - 1,0 mill. kr
- Byggesak driftsbudsjett ikke selvkost - 1,3 mill. kr
- Korreksjon ramme sektor - 1,6 mill. kr

Stabene

Kutt (0,5 mill. kroner)

- Bemanning (vedtak budsjett 2025) - 0,5 mill. kr

Nye tiltak

- Innkjøpskontroll og eHandel - 0,8 mill. kr

OPPSUMMERING

- Kutt i drift: 33 mill. kroner
- Kutt i drift revidert budsjett: 27 mill. kroner
- Kvaliteten reduseres, tjenester reduseres / fjernes, brukerbetalinger økes
- Risiko for merforbruk
- Risiko i skatt og pensjon
- De ansatte skal stå i dette

Grimstad

Videre prosess

- 18. november:
 - Spørretime budsjett for folkevalgte kl 17:00
 - Opplæring Framsikt kl 18:00
 - Spørsmål og svar
 - Utarbeide partienes budsjettforslag
- 27. november – behandling i formannskapet
- 11. desember – vedtak i kommunestyret
- Budsjettinnspill sendes til postmottak@grimstad.kommune.no.
Merkes m/avsender og «Høringsinnspill budsjett 2026-29».

Spørsmål?

Grimstad

Framsikt spørsmål og svar

- https://pub.framsikt.net/2025/lier/bm-2025-hp2528_kd_besl#/
- Innloggingshjelp
- <https://apppublishframsikt-staging.azurewebsites.net/2025/grimstad/6dc4dab6-a181-4d69-92d5-a646fc0be889/bm-2025-psv#/>

Grimstad